

Prof. PhDr. Juraj Glovňa, CSc.

Tézy predmetu lexikológia (1. ročník)

1. Morfematická štruktúra/analýza. Spôsoby obohacovania slovnej zásoby.
2. DERIVATOLÓGIA. Základná jednotka: derivatéma. Forma derivatémy: slovotvorný základ a slovotvorný formant. Slovotvorný vzorec. Onomaziologická štruktúra: onomaziologický príznak a onomaziologická báza.
3. Derivačné, kompozičné a kompozično-derivačné slovotvorné postupy. Slovotvorné útvary: slovotvorný rad a slovotvorný typ. Onomaziologické kategórie: mutácia, transpozícia, modifikácia.
4. Substantívne, adjektívne a slovesné deriváty. Kompozitá a kvázikompozitá. Tendencie slovotvorného vývinu slovenčiny.
5. LEXIKÁLNA SÉMANTIKA. Sémantický trojuholník. Obsah a forma lexémy. Komponentová štruktúra.
6. Paradigmatické vzťahy v systéme slovnej zásoby: polysémia, homonymia, synonymia, antonymia, konverzívnosť, paronymia.
7. Sémantické a štylistické procesy: univerbizácia, internacionalizácia, neologizácia, terminologizácia, slangovosť, „subštandardnosť“.

Povinná literatúra:

- FURDÍK, Juraj: Slovenská slovotvorba. Editor Martin Ološtiak. Prešov: Náuka 2004.
- DOLNÍK, Juraj: Lexikológia. Bratislava: Univerzita Komenského 2003.
- ONDRUS, Pavel – HORECKÝ, Ján – FURDÍK, Juraj: Lexikológia. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1980.
- HORECKÝ, Ján – BUZÁSSYOVÁ, Klára – BOSÁK, Ján a kol.: Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda 1989.
- Krátky slovník slovenského jazyka. Ved. red. J. Kačala. Bratislava: Veda 2003.